

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

verschijnt eens in de veertien dagen

KOMMISSIE VAN REDACTIE:

Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. H.C. van der Ent, Elburg; Ds. A. van Heteren, Werkendam; Ds. L.W. van der Meij, Alpen a/d Rijn; Ds. D. Slagboom, Katwijk aan Zee; Ds. M.C. Tanis, Sliedrecht-Centrum; Ds. M. Vlietstra, Zeist; Ds. P. van Zonneveld, Driebergen; A. Beukers, Alphen a/d Rijn en Joh. van der Lee, Alphen a/d Rijn.

REDAKTIE:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13, 4231 BP Meerkerk. Telef. 01837-1357

ADMINISTRATIE

A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a/d Rijn, tel. 01720 - 74202, postrek. 70.43.50, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het Pand” te Alphen a/d Rijn.
Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar. Advertenties f 0,25 per mm. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

Christus - Koning

”Want Hij moet als Koning heersen, totdat Hij al de vijanden onder Zijn voeten zal gelegd hebben.”

1 Cor. 15 : 25.

Hemelvaart: kroningsfeest! Wij zien Jezus, met eer en heerlijkheid gekroond. Hij ging door lijden tot heerlijkheid. De discipelen hebben Hem zien opvaren. Met uitgebreide, zegenende handen. Een wolk onderschept Hem, zodat ze Hem niet meer kunnen zien. Maar Hij stijgt hoger. De hemeldeuren verheffen zich en de Koning der ere wordt met gejuich ontvangen in de hemel der heerlijkheid en neemt Zijn plaats in in de troon van Zijn Vader, aan Diens rechterhand. Die ereplaats geeft Hem de Vader Zelf. Als loon op Zijn Middelaarswerk. Daarom heeft Hem ook God uitermate verhoogd, en heeft Hem een Naam gegeven, welke boven alle naam is opdat in de Naam van Jezus zich zou buigen alle knie dergenen, die in de hemel, en die op de aarde, en die onder de aarde zijn. En alle tong zou belijden, dat Jezus Christus de Heere zij, tot heerlijkheid Gods des Vaders. Want Hij moet als Koning heersen. Zijn heersen als Koning is dus een goddelijk moeten.

Eerst was er sprake van een ander moeten. Denk eens aan wat de opgestane Levensvorst zei tot de Emmaüsgangers: *Moest* de Christus niet al deze dingen lijden, en alzo tot Zijn heerlijkheid ingaan? En daarvoor reeds tot Zijn discipelen: de Zoon des mensen moet opgaan naar Jeruzalem en veel lijden en sterven. Hij moest sterven de vervloekte kruisdood. Hij moest de drinkbeker van Gods toorn leegdrinken tot de laatste druppel. En Hij heeft die leeggedronken.

Maar nu dan ook: Hij moet als Koning heersen. Hem is nu door de Vader gegeven alle macht in de hemel en op de aarde.

Hij regeert in de hemel. Daar kan geen vijand doordringen. Engelen en gezaligden erkennen Hem met blijdschap als hun Vorst en brengen Hem onafgebroken hulde toe. O nee, daar vertoont Hij niet meer de gestalte van een dienstknecht. Daar verricht Hij geen slavenarbeid meer. De apostel Johannes heeft Hem gezien in Zijn koninklijke majesteit: bekleed met een lang kleed tot de voeten, en omgord aan de borsten met een gouden gordel; en Zijn hoofd en haar was wit, gelijk als witte wol, gelijk sneeuw; en Zijn voeten waren blinkend koper gelijk en gloeiden als in een oven en Zijn stem was als een stem van vele wateren.

En vanuit de hemel voert Hij heerschappij op de aarde. Allereerst regeert Hij vandaar Zijn kerk, over degenen die Hem vrezen. Hij regeert door Zijn Woord en Geest in hun harten. De hemelse Koning heeft niet alleen in de hemel, maar ook hier op aarde een volk, dat Hem als Koning erkent en dat Hem uit liefde begeert te dienen. Door Zijn almachtige genade daarvoor ingewonnen.

Hij regeert over Zijn kerk, die Hij kocht met Zijn bloed, Zich verwierf en ontving als Zijn bruid. Hij regeert haar, waakt over haar, beschermt haar.

Ook dat zag de ziener van Patmos: Hij wandelt temidden van de zeven gouden kande-

laren en Hij heeft de zeven sterren in Zijn rechterhand.

Hij regeert over Zijn kerk en daarom zullen de poorten der hel, wat zij ook ondernemen, Zijn gemeente niet overweldigen.

Hij regeert in de hemel. Hij regeert over Zijn kerk op aarde. Hij regeert over alle dingen. Door Hem regeren de koningen en stellen de vorsten gerechtigheid. Zijn heerschappij is eindeloos uitgebreid....

Hij heerst over de duivel, die Hij gebonden heeft, wiens kop Hij heeft vermorzeld.

Hij heerst over de verloren geesten, die Zijn eind-oordeel vrezen en wensen, dat de dag van Zijn wederkomst ten gerichte maar nooit zou aanbreken.

Want Hij moet als Koning heersen. Goddelijk moeten. Hij moet heersen. Als goddelijk loon op Zijn zware arbeid, hier op aarde door Hem verricht.

Hij moet en zal heersen als Koning. En Zijn rijk moet en zal doorbreken, ondanks satan en wereld. Zijn Koninkrijk is er. En daarom komt het ook. Want Hij moet als Koning heersen, totdat Hij al de vijanden onder Zijn voeten gelegd zal hebben.

En dan zal het einde zijn. Door Zijn Woord en Geest vergadert Hij nog altijd de uitverkorenen ten eeuwigen leven. Zich tot een gemeente. Dat werk gaat door. Ondanks alle kerkverlating, ondanks alle goddeloze wetgeving, ondanks alle uitbrekende zonden. Zijn Koninkrijk is er. En het komt. En het zal zich eens ten volle openbaren. Op de dag van Zijn heirkraft. Dan zal heerlijk blijken dat, hoewel het er helemaal niet op leek, Zijn werk doorging onder alles door, en dat het voltooid wordt. Totdat....

Want Hij moet als Koning heersen, totdat de laatste vijand verslagen zal zijn. Totdat de laatste zondaar, wiens naam op Zijn lijden-sprogram stond, voor wie Hij Zijn hartebloed stortte, is toegebracht en thuisgehaald. En dan zal het einde zijn. Wanneer Hem alle dingen onderworpen zijn, dan zal ook de Zoon Zelf onderworpen worden Dien, Die Hem alle dingen onderworpen heeft, opdat God zij alles in allen.

Voor ons is de beslissende vraag, die om een beslist antwoord vraagt: werden wij al een gewillig onderdaan van deze gezegende Koning? Werd het verzet in ons van nature zo vijandig hart al gebroken door de overmacht van Zijn liefde? Zodat wij van meester verwisselden, satan de gehoorzaamheid opzegden, om als een gewillig onderdaan van Koning Jezus, onder Zijn banier, aangeord met de geestelijke wapenrusting, de strijd des geloofs te strijden? Wel heel gebrekkig, dagelijks struikelend, maar van harte.... U kiest mijn hart voor eeuwig tot zijn Koning. Wie het hier niet van Christus-Koning leert verliezen, verliest het voor eeuwig.

Maar: welzalig zij, die naar Zijn reine leer, In Hem hun heil, hun hoogst geluk beschouwen;

Die Sion's Vorst erkennen als hun Heer'

Welzalig zij, die vast op Hem betrouwen.

Ds. M. Vlietstra.

Van de administratie

In de afgelopen periode ontvingen we aan giften f 970,-, waarvan één gift van f 500,- voor ons blad en als nagiften voor de ontmoetingsdag f 75,-. We konden ook weer 5 nieuwe abonnees noteren. Zowel voor de giften als voor

de opgave van nieuwe abonnees hartelijk dank.

Iemand die zich enige maanden geleden had opgegeven als abonnee schreef ons o.m.: "Met stille verwondering kan ik zo 's avonds lezen in de diverse meditaties tot stichting en onderwijzing. Tot eer van de Heere". We zijn dankbaar voor een dergelijke reactie en dat is het grootste, als het lezen van ons blad mag strekken tot eer des Heeren.

Het moge voor onze abonnees een aansporing zijn om nieuwe abonnees voor ons blad trachten te winnen.

Adm. Bewaar het Pand: A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a.d. Rijn, tel. 01720-74202, giro 704350.

Van de Redactie

1. **School voor Dundas en Hamilton.** Ik ontving bij een bezoek een gift van f 10,- voor de school. Er wordt meegeleefd. Hartelijk dank. Ook ontving ik per bank de opbrengst van de kollekte van een Chr. Geref. kerk tot een bedrag van f 889,35 (banknr. 35.68.20.173). Erg hartelijk bedankt.

2. **J. van der Lee.** Ons mede-bestuurslid van de stichting Bewaar het Pand herstelde zodanig dat hij uit het ziekenhuis kon worden ontslagen, maar in de nacht van 26 op 27 april j.l. moest hij weer in het ziekenhuis worden opgenomen. De berichten zijn nu gunstig, maar we weten natuurlijk niet hoe het zal zijn wanneer dit nummer van ons blad verschijnt. We hopen van harte dat de Heere hem nabij is en het wel maakt, naar Zijn Woord.

B.

Onze ontmoetingsdag te Sliedrecht-centrum op 1 april 1989

2.

In het vorige artikel kwamen we tot het ogenblik, waarop we mochten gaan luisteren naar de rede van ds. Baars. We kunnen verwijzen naar de weergave, die we van de hand van de spreker mochten ontvangen. Dat geeft altijd zuiverder het gesprokene weer dan wanneer een verslaggever daarvoor moet zorgen. Ds. Baars begon met het lezen van 2 Corinthen 7 : 4 tot 11 en sprak over vers 10, over de droefheid naar God.

De spreker liet aan het einde van zijn rede zingen Ps. 72 : 6 en 7. Tijdens het zingen werd er gecollecteerd.

Daarna sprak ds. A. van Heteren van Werkendam een slotwoord. Hij las eerst Mattheüs 12 : 38 tot 42. We geven de volgende samenvatting van het slotwoord.

Jona kwam in het ingewand van de vis, werd niet meer terugverwacht. De Heere verricht echter een wonder. Dit krijgt zijn vervulling in de opstanding van Christus. En ziet, meer dan Jona is hier. Hij kwam in het hart van de aarde, werd niet terugverwacht, maar Hij heeft Zijn macht bewezen.

Jona had zich aan zijn opdracht willen onttrekken. In Adam zijn wij allen ongehoorzaam aan God geworden. We zijn in dienst van de leugen. Jona was ongehoorzaam, maar is toch door God in Ninevé gebruikt. Christus is op aarde gekomen om het evangelie van vrije genade te doen uitgaan. Op volmaakte wijze heeft Hij gepredikt. Hij weent over Jeruzalem. Anders dan Jona.

De opgestane Levensvorst gaat niet alleen als Profeet, maar ook als Priester Jona ver te boven. Hij wilde komen om te lijden en te sterven. Hij wilde Zijn leven geven en is nu

Voorbidder aan de rechterhand Zijns Vaders. Jona bad niet voor Ninevé. Christus doet als Hogepriester in vele zegeningen delen. Hij geeft Zijn bloed. Hij is opgestaan, niet om hier te blijven, maar om op Gods tijd de hemel in te gaan, opdat het welbehagen des Vaders zou voortgaan.

Ook als Koning is Hij geheel anders werkzaam dan Jona. Hij is de Levensvorst, Die het leven werkt. Hij zorgt er voor dat allen die Hij bearbeidt zullen komen in de eeuwige gelukzaligheid.

We zingen Ps. 45 : 1. Ds. van Heteren gaat voor in dankgebed en vraagt een zegen voor de maaltijd. De pauze is aangebroken.

We hebben in ons vorige artikel daar al een en ander over geschreven. Daarom gaan we nu aan de pauze voorbij. Alleen willen we nog opmerken, dat het ons persoonlijk goed deed vele vrienden te mogen ontmoeten en als was het kort met hen van gedachten te wisselen. De middagsamenkomst begon zoals gebruikelijk om 2 uur. De opening had plaats door ds. M. van der Sluys van Kerkwerve. Hij liet zingen Ps. 42 : 3 en 4 en ging voor in gebed. Daarna las hij Jesaja 38 : 10 tot 20. Daarin gaat het over het gebed en de lofzang van Hizkia na zijn genezing van een ernstige ziekte. Hizkia begint met zijn ziekte en zegt: vanwege de afsnijding mijner dagen zal ik tot de poorten des grafs heengaan.

Ds. van der Sluys zegt dat hij wilde spreken over het Schriftgedeelte uit Lukas 13, dat bij de opening van de morgensamenkomst gelezen werd en de aandacht vroeg. Daarin ging het ook over een poort. In Jesaja gaat het over een andere poort. Ook in Mattheüs 7 wordt over een poort gesproken. We komen allen voor de poort der eeuwigheid. We kunnen vanwege de zonde niets van onszelf meenemen. Spreker wijst op de Christen- en Christinnereis. De personen die daarin beschreven worden zijn niet op dezelfde wijze getrokken, maar ze zijn allen wel voor de poort gekomen. Daar geldt: wie klopt dien zal worden opengedaan.

Er is nog een andere poort, namelijk die waardoor men ingaat in het eeuwige leven. Hizkia was wel al door die eerste poort gegaan. Dat blijkt duidelijk uit zijn woorden. Hij had vele gebedsverhoringen enz. Toch kon Hizkia niet sterven, toen Jesaja met de boodschap kwam dat hij zou sterven en niet leven. Hizkia spreekt van zijn strijd, van de bitterheid. Hij heeft echter de Heere gezocht en Hij heeft hem verhoord. Hizkia heeft vrede met God verkregen. De Heere had zijn schuld weggenomen. Op Gods tijd geeft de Heere licht. Jesaja spreekt ervan dat de Heere het gebed van Hizkia gehoord heeft. De Heere wil wonen bij een verbrijzelde geest. Hij spreekt van blijde troost en vrede. Die Hem zoekt zal Hem vinden.

We zingen Ps. 43 : 3.

Ds. P. van Zonneveld spreekt vervolgens over de heilige vermaking van de ware Christen. We willen hiervoor verwijzen naar het verslag van de spreker zelf, dat in ons blad wordt opgenomen.

Op verzoek van ds. Van Zonneveld wordt gezongen Ps. 73 : 13 en 14. Er wordt evenals in de morgensamenkomst tijdens het zingen gecollecteerd.

Ds. M.C. Tanis van Sliedrecht-centrum spreekt een slotwoord over 2 Timotheüs 3 : 15: En dat gij van kindsaf de heilige Schriften geweten hebt.....

Jeugdherinneringen, wie heeft die niet? Velen kunnen ervan vertellen, ouderen ook over de crisisjaren enz. Ook jongeren weten wel het een en ander te vertellen. Grootouders vertellen soms aan hun kleinkinderen over de wegen die de Heere met hen gehouden heeft. Kortgeleden was spreker op bezoek bij een kind in het ziekenhuis. Daar lag ook een ander kind, dat niet wist wat een Bijbel was. Wat zijn wij dan bevoorrecht. De Heere werkt immers door Woord en Geest. Spreker hoopt dat het Woord dat gehoord is mag worden doorgegeven en dat erover mag worden nagedacht.

Er zijn er die zeggen: we leven niet meer in 1930, we worden nu anders bekeerd. Maar het Woord des Heeren verandert niet. Het spreekt van een Drieëinig God voor en in ons. Het leven begint met de trekking naar God. Dan trekt de zondag en de prediking. Daarin ligt het leven. Hoe lieflijk hoe vol heilge-

not.... Jacobs God leeft nog.

Grootmoeder en moeder spreken met Timotheüs, bidden met en voor hem. De Schriften kunne u wijs maken tot zaligheid, Paulus zegt dat in de tegenwoordige tijd. Je kunt leren hoe en door Wie je zalig kunt worden. Spreker noemt een beeld. Een pasgeboren kind is afhankelijk van de moedermelk. Het kind wordt daardoor gevoed. Gods kinderen worden gevoed door het geloof in Christus. Dan gaan we aan Hem hangen, hebben we Hem nodig als Profeet, Priester en Koning, van dag tot dag. Dan laat de Heere Zich niet onbetuigd in ons leven. Dan wordt het: buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf.

Hoe lang mogen we al omgaan met het Woord? Leven onder de prediking?

Ds. Tanis wekt allen, in het bijzonder de jeugdigen, ernstig op om de Heere te zoeken. Hij eindigt met dankgebed en smeekt de Heere om Zijn zegen en Zijn veilig geleide op de weg naar huis. Daarna zingen we nog Ps. 119 : 40 en 53.

De samenkomst wordt tenslotte op de gebruikelijke wijze gesloten.

Hiermee behoort ook deze ontmoetingsdag tot het verleden. Velen blijven nog wat napraten, maar na een poos zijn alle bezoekers vertrokken. Er blijft nog veel werk over, vooral voor de kosten en zijn medewerkers. Een woord van dank is wel op zijn plaats. De medewerking die we ondervinden is spontaan en met liefde en dat doet goed.

Aan het einde van dit verslag nemen we afscheid van de ontmoetingsdag, maar we hopen van harte, dat het gesprokene mag worden bewaard en overdacht in de harten van allen die het gehoord hebben.

Tenslotte wijzen we er op, dat de volgende ontmoetingsdag D.V. weer te Kampen zal worden gehouden en wel op zaterdag 26 augustus a.s. Men noteer deze datum!

B.

De droefheid naar God 2.

In het vorige artikel stonden we vooral stil bij het verschil tussen de "droefheid der wereld" en de "droefheid naar God". Beide uitdrukkingen komen voor in Paulus' bekende woorden in 2 Cor. 7 : 10: "Want de droefheid naar God werkt een onberouwelijke bekering tot zaligheid; maar de droefheid der wereld werkt de dood". We hebben gezien dat het bij de droefheid der wereld gaat om zondige vormen van verdriet en verbittering waarin men met God niet rekt, Hem niet nodig heeft, of zich van Hem afkeert. In de droefheid naar God keert men zich echter - ootmoedig - naar de Heere toe.

We kunnen de vraag stellen: Hoe ontstaat die droefheid naar God? Hoe is het mogelijk dat een menskind dat zich door de zonde van God heeft afgekeerd ootmoedig naar God gaat zoeken. De Schrift maakt ons duidelijk dat die droefheid ontstaat als ons hart wordt gebroken. Ons hart is van nature hard. Het is gesloten voor God en Zijn Woord. Daarom zoekt het ook niet naar God, maar keert zich van Hem af in zelfhandhaving en trots. Maar als het verzet van dat harde hart gebroken wordt, dan wordt het hart geopend voor de Heere. Het wordt bedroefd over de zonde en gaat zoeken naar Hem en naar Zijn genade. Vandaar dat ook de engelse puritein Thomas Watson schrijft dat de droefheid naar God in de Schrift hetzelfde is als het gebroken worden van het hart.

Hoe wordt ons harde hart nu eigenlijk gebroken? Hoe ging dat bij de Corinthiërs van wie Paulus schrijft dat ze bedroefd waren geworden naar God? Het is duidelijk dat die droefheid in Corinthe ontstaan was toen de harten geraakt waren door het Woord van God. Paulus had hun immers in zijn "bittere" brief het Woord van de levende God voorgehouden. Dat woord was door de wer-

king van de Geest een messcherp zwaard geworden. Het had hun harten diep getroffen. Toen was hun afkeer en verzet gebroken. Onder het zwaard van het Woord waren hun stenen harten verbroken. En zo'n gebroken hart gaat als het ware bloeden. Het wordt bedroefd naar God.....

Daarbij mogen we niet vergeten dat de harten van de Corinthiërs getroffen en verbroken werden omdat Góð hen ontmoette in het gewaad van Zijn Woord. De droefheid naar God werd niet bewerkt door de wel-sprekende of ontroerende manier waarop Paulus hen in zijn "bittere" brief had aangesproken. Neen, toen die woorden als een zwaard hun hart binnendrongen, lazen ze die brief niet alleen meer als woorden van de apostel. God Zélf sprak in deze woorden tot hen. Hij sprak hen aan in het gewaad van Zijn Woord. Toen moeten ze hebben ingezien dat ze niet slechts Paulus reden tot bezorgdheid, verdriet en verontwaardiging hadden gegeven. Boven dat alles hadden ze tegen de Heere gezondigd, tegen Hem die volkomen goed, genadig, heilig en rechtvaardig is. Toen ze dat beseften brak hun hart. Ze werden bedroefd dat ze tegen déze God gezondigd hadden.

Hiermee is duidelijk geworden dat de droefheid naar God een werk van God is. Die droefheid ontstaat wanneer Hij door Zijn Woord en Geest harde, stenen harten verbreekt zodat ze Hem gaan zoeken. Juist omdat die droefheid naar God een werk van God is, heeft ze zoveel kanten. Ook in dit werk van God wordt namelijk iets zichtbaar van Zijn veelkleurige wijsheid. We kunnen de werken van de Almachtige vergelijken met kostbare edelstenen die in het licht van de zon een steeds diepere gloed vertonen en steeds nieuwe kleurschakeringen laten zien. Dat is zeker ook waar met betrekking tot de droefheid naar God. In het vervolg van dit artikel - en in het volgende - willen we proberen een enkele lichtstraal vanuit deze edelsteen op te vangen. Dat betekent dat we vanuit de Schrift enkele karakteristieke kenmerken van de droefheid naar God willen belichten.

Naar Gods bedoeling

Er is al talloze malen op gewezen dat de uitdrukking "de droefheid naar God" verkeerd kan worden opgevat. De betekenis lijkt te zijn: de droefheid die naar God uitgaat, die zich op Hem richt. Toch is dat niet de allereerste betekenis. De oorspronkelijke woorden willen vooral zeggen dat deze droefheid naar Gods wil, of, liever nog, naar Gods bedoeling is. Niet elke droefheid beantwoordt aan Gods bedoeling. Zo keurt de Heere duidelijk de droefheid der wereld af. Dat kan ook niet anders, want die droefheid werkt de dood. En overal in de Schrift wordt ons betuigd dat God de dood van de zondaar niet zoekt (Vgl. o.a. Ezech. 33 : 11). Maar de droefheid naar God is wél in overeenstemming met Gods diepste bedoelen. Aan die droefheid hecht Hij ook Zijn hoge goedkeuring. Deze droefheid is namelijk volgens Paulus' eigen woorden in 2 Cor. 7 : 10 onlosmakelijk met de bekering verbonden. En God heeft juist "daarin lust dat de goddeloze zich bekere van zijn weg en leve" (Ezech. 33 : 11). Daarom ziet Hij ook in ontferming neer op hen die naar Hem droefheid zijn. Herhaaldelijk wordt met name in de Psalmen beleden dat de Heere de bedroefden en gebrokenen van hart niet aan hun lot overlaat, maar in genade aan hen denkt. Heel bekend zijn de woorden uit onze berijming:

"God is 't verbroken hart,
't verbrijzeld en bedrukt gemoed
ten allen tijd' nabij en goed
in tegenheid en smart".

(Psalm 34 : 9).

En haast nog vertrouwd klinken de ontroerende woorden uit Davids boetepsalm:

"Gods offers zijn een gans verbroken geest,
door schuldbesef getroffen en verslagen.
Dit offer kan Uw heilig oog behagen,
'tis nooit, o God, van U veracht geweest".

(Psalm 51 : 9).

We zouden hier de vraag nog aan toe kunnen voegen: Waarom beantwoordt deze droefheid aan Gods bedoeling; Waarom keurt Hij

zich in de werke van Zijn handen. Hij verheugt zich als hadde harten bedroefd worden over de zonde en zich tot Hem om genezing wenden, want juist daarin wordt Hij verheerlijkt!

Zonde als zonde tegen God

In de droefheid van een verbroken hart gaat het daarom ook om een verdriet over de zonde als zonde tegen God. We kunnen namelijk op alle mogelijke manieren verdriet hebben dat verband houdt met of veroorzaakt is door onze zonden. Iemand kan het moeilijk hebben met de onvolkomenheden in zijn leven. Hij zou veel dingen graag beter willen doen, nog méér willen bereiken, maar het lukt maar niet. Hij is ervan doordrongen dat dat veroorzaakt wordt door de gebrokenheid ten gevolge van de zonde. Daar gaat hij onder gebukt, maar dat is nog geen verdriet over de zonde als zonde tegen God. Het is ook mogelijk dat iemand lijdt onder de concrete gevolgen van een bijzondere zonde. Thomas Watson noemt in dit verband het voorbeeld van een dief die op heterdaad wordt betrapt. Als die man naar de gevangenis wordt gebracht, zal hij zich zeker ellendig voelen, maar dat is meestal niet zozeer omdat hij gestolen heeft, maar omdat hij gevangenisstraf moet ondergaan! Een duidelijk bijbels voorbeeld van iemand die diep ontzet was over de gevolgen van zijn zonden maar niet over de zonde zelf is Farao van Egypte toen de tien plagen het land teisterden. Op een gegeven ogenblik is Farao zo vernederd onder de oordelen van God dat hij belijdt dat hij gezondigd heeft (Vgl. Ex. 9 : 27). Maar dat is geen droefheid over de zonde die hij tegen de Heere gedaan heeft. Integendeel, hij wil van de straffen op zijn zonde af. Als de sprinkhanen en de veepest, het vuur en de hagel voorbij zijn, dan is ook zijn berouw verdwenen. Want een berouw dat alleen tobt over de gevolgen van de zonde smelt uiteindelijk weg als sneeuw voor de zon. Ik denk dat we daar allemaal wel iets van weten. Als je bijvoorbeeld als kind - of ook in later jaren! - iets deed waarvan je wist dat het verkeerd was, dan voelde je je diep ellendig vlak nadat het gebeurd was. De zonde liet een bittere smaak na. Op zo'n moment nam je je voor dat je zoiets nooit meer zou doen. Waarom eigenlijk? Was het meestal niet omdat je een hekel had aan die nare nasmaak die het naliet? Maar als dat ellendig gevoel verdwenen was, dan was ook meteen alle verdriet en berouw weg. Daarmee is duidelijk dat het alleen een droefheid was over de gevolgen van de zonden niet over de zonde zelf.

Wat is dat dan: Droefheid over de zonde als zonde tegen God? Laat het duidelijk zijn dat ook deze droefheid de gebrokenheid van het leven ziet. Ook zij heeft oog voor de gevolgen van de zonde en proeft de bittere smaak die de zonde nalaat. Maar daar blijft het niet bij! Wanneer we werkelijk naar God bedroefd worden, is het ons grootste verdriet dat we tegen de Heere gezondigd hebben en dat we daardoor Hem missen! We hebben dan de Heere ontmoet in Zijn Woord en bij het licht van Zijn Geest hebben we ontdekt hoe groot Hij is in Zijn heiligheid en gerechtigheid, in Zijn goedheid en genade. We zijn er ook van doordrongen geraakt dat Hij het zo waard is om gediend en geëerd te worden. Daarom doet het ons ook zo'n verdriet dat we tegen deze God gezondigd hebben. Dan is het ergste niet meer dat de zonde ellende over ons bracht of een bittere nasmaak gaf, maar dat we tegen Hem gezondigd hebben. Dat komt onder meer hierin tot uitdrukking dat we niet alleen maar vragen of allerlei ellende en moeite uit ons leven wordt weggenomen, we gaan onze zonde voor de Heere belijden. Dat wordt dan toch eigenlijk de grondtoon van ons gebed: Wij hebben tegen U gezondigd! Sprekend is in dit verband een vergelijking tussen Farao en David. Toen Farao's land geteisterd werd door de slagen van Gods straffende hand beleed hij zijn schuld niet werkelijk, bad hij ook niet of God zijn harde hart wilde verbreken, vroeg hij ook niet om vergeving. Koning David heeft ook eens het

stral wilde wegnemen! Neen, dat was niet het eerste dat de koning aan de Heere te zeggen had. Dit was zijn bede: "Ik heb zeer gezondigd in hetgeen ik gedaan heb; maar nu, o HEERE, neem toch de misdaad Uws knechts weg, want ik heb zeer zottelijk gedaan" (2 Sam. 24 : 10). David komt voor de Heere in de schuld en belijdt dan ook ootmoedig dat hij tegen Hem gezondigd heeft. Daarom vraagt hij ook niet allereerst of de Heere de gevolgen van zijn zonde wil wegnemen, neen, hij bidt: Neem mijn misdaad weg! Hij vraagt dus om genade. Dat is een ander karakteristiek kenmerk van de droefheid naar God: Als we bedroefd worden over de zonde als zonde tegen God, weegt de zondelast zwaar op ons hart. We gaan dan ook voor God belijden en we gaan smeken om genade en ontferming.

Innerlijke droefheid

De droefheid over de zonde raakt natuurlijk heel ons leven. Toch is het goed om met nadruk te stellen dat deze droefheid allereerst een zaak van het hart is. De Schrift waarschuwt ons namelijk heel scherp voor allerlei vormen van religie die zich alleen maar bezig houden met de buitenkant van het leven en niet uit het hart opkomen. Er kunnen uiterlijke manifestaties van een zekere ernst of zelfs wel van berouw zijn, maar dat garandeert niet dat het hart verbroken is! De Heere Jezus waarschuwt voor de farizeese gewoonte om tijdens het vasten een extra treurig gezicht te zetten. Heel onthullend zegt Hij daarvan: "Zij mismaken hun aangezichten opdat zij van de mensen gezien mogen worden" (Matth. 6 : 16). In dit verband is de ernstige waarschuwing van de O.T.ische profeet van blijvende betekenis: "Scheurt uw hart en niet uw klederen" (Joel 2 : 13). Het scheuren van de klederen was een uiterlijk teken van verdriet en rouw, maar het is duidelijk dat volgens dit profetische Woord de Heere geen genoegen neemt met berouw dat alleen uiterlijk zichtbaar is. Het gaat om het hart!

Dit betekent natuurlijk niet dat de droefheid over de zonde nooit zichtbaar zou mogen worden, of dat de bekering geen verandering met zich mee zou brengen die ook uiterlijk zichtbaar is. Het tegendeel is waar. Iemand die de droefheid naar God kent, zal soms zeer bewogen zijn als hij zijn hart in het gebed voor de Heere uitstort. Hij zal ook ontroerd worden, als het Woord dat gepredikt wordt zijn hart raakt. Dat zal niet altijd verborgen kunnen blijven en het hoeft ook niet krampachtig weggedrukt te worden. De Schrift moedigt ons nergens aan tot een soort stoïcijnse levenshouding, waarin het tonen van elke emotie of bewogenheid wordt afgekeurd. Niettemin maant het Woord ons wel tot voorzichtigheid: Zo heel gemakkelijk proberen we door wat uiterlijke ernst of bewogenheid indruk te maken op anderen. Dan is de waarschuwing van de Heere Jezus zeker op zijn plaats om niet met ons berouw te koop te gaan lopen: "Maar gij..... toont geen droevig gezicht, maar zalft uw hoofd en wast uw aangezicht" (Vgl. Matth. 6 : 16 en 17). Trouwens, als ons hart werkelijk verbroken is zal het meeste daarvan verborgen blijven voor anderen. Het is vooral een zaak tussen God en ons, heel persoonlijk.

Waarom is deze droefheid eigenlijk in de eerste plaats een zaak van het innerlijk? Naast de dingen die al aangestipt zijn moeten we toch vooral op een belangrijk punt wijzen. Als ons hart verbroken wordt zien we heel scherp dat vooral het hart de bron, de bakermat van onze zonde is (Vgl. b.v. Mark. 7 : 21-23). Daarom krijgen we vooral te stellen met het eerste opbruisen van de zonde in ons hart. Terecht zegt Watson: "Wie verbroken is van hart heeft verdriet over de wortel van de zonde, ook al zou die nooit opgroeien tot de (zondige) daad..... Hij betreurt van harte de zonden van het hart".

(wordt vervolgd)

Middelharnis

A. Baars.

globe.

Op de beurs Wegwijs vorden deze spaarglobes geïntroduceerd en aan belangstellenden verstrekt. Verder worden de globes via de comité's gedistribueerd. Ook scholen en verenigingen kunnen deze globe via het kantoor van de stichting bekomen.

De bezitters van een globe zullen enkele malen per jaar een acceptgiro ontvangen met het verzoek de spaarpot met de bijbehorende sleutel te openen, de inhoud te tellen en het bedrag op de acceptgiro in te vullen en aan de stichting over te maken voor het drinkwaterproject op Haïti.

Dit project is gelegen in een gebied waar het oppervlaktewater zout is. Er is een "diep-wel" geboord waarbij op 80 meter diepte goed drinkwater werd aangetroffen. Dit water wordt omhoog gehaald met een pomp die werkt op zonnecellen. Deze methode is gekozen omdat brandstof in het binnenland moeilijk te verkrijgen is terwijl de zon vele dagen per jaar schijnt.

Het water zal met een buizenstelsel van 11 km. lengte naar een vijftal dorpen worden gevoerd. De totale kosten zijn begroot op circa f 500.000.-.

Voor verdere informatie: H. de Pater, tel. 01830-24288.

Voor de jeugd

Nehemia 76

"En als de zevende maand aankwam, en de kinderen Israëls in hunne steden waren, zo verzamelde zich al het volk als een enig man op straat voor de Waterpoort, en zij zeiden tot Ezra, de schriftgeleerde, dat hij het boek der wet van Mozes halen zou, die de HEERE Israël geboden had.

En Ezra de priester, bracht de wet voor de gemeente, beide mannen en vrouwen, en allen die verstandig waren om te horen, op de eerste dag der zevende maand."

Neh. 8 : 1-3.

Beste jongelui!

We hebben de vorige keer gehoord, dat na de voltooiing van de muur, het volk te samen was gekomen, op het plein van de Waterpoort, in de buurt van de tempel. Het was een zeer grote samenkomst, een openlucht kerkdienst. Zo zou je het kunnen noemen. Het gebeurde op de eerste dag van de zevende maand. Dat is de eerste dag van het burgerlijk jaar bij de Joden. Dat is een zeer belangrijke dag, die overeenkomstig de wil des Heeren in ere diende gehouden te worden. Dat men op die dag, als een enig man op die plaats samenkwam, kan als een wonder worden gezien. Men had ook kunnen denken: De muren zijn herbouwd, we kunnen nu rustig op onze lauweren gaan rusten. Dan had men de Heere met alle weldaden, die Hij hen gegeven had, rustig aan Zijn plaats gelaten. Dan zou dit een openbaring van grote on dankbaarheid zijn geweest.

Doch zo was het nu met het volk niet gesteld. Na de herbouw van de muren, wilde men binnen die muren het aangezicht des Heeren zoeken en naar het woord des Heeren gaan luisteren.

Dat daar voor ons een les in zit, behoeft niet met zoveel woorden aangetoond te worden. De oud-testamentische dagen, zoals Israël die kende, kennen wij niet meer. Wij leven in het nieuwe testament. Doch er zijn nu nog kerkelijke hoogtijdagen, die door ons in ere dienen gehouden te worden. Een heel belangrijke dag is de eerste dag van elke week. Want dat is de dag waarop de Heere Jezus is opgestaan uit de doden. Dat is vanwege dat geweldige feit een dag van grote betekenis voor de kerk. Zonder dit feit zou de kerk zelfs niet kunnen bestaan. 1 Cor. 15 spreekt hieromtrent duidelijke taal. Want indien de Heere Jezus niet was opgestaan uit de doden, dan was alles tevergeefs. Dan had de prediking geen zin. Dan was het geloof een ijdele zaak. Dan zou er geen toekomst voor de kerk zijn.

Dan was de dood, de eeuwige dood, het absolute einde hier op deze aarde, en tevens het rampzalige begin-zonder-einde. Doch nu de Heere Jezus is opgestaan, is er toekomst, omdat de kerk een levende Heiland heeft. En die levende Heiland staat voor de zaligheid van al diegenen, die in Hem geloven, in.

De wereld, die in het ongeloof leeft, weet van deze dingen niets. Zij gebruiken wel de eerste dag van elke week, die dan als een zondag wordt doorgebracht. Naar de kerk gaat men nimmer. Het Woord van God, daarnaar vraagt niemand. Men leeft naar het goed-dunken van eigen hart, en dan in strijd met het woord van God. Dat men op deze wijze zich op een vreselijke manier bezondigt, komt in hun gedachten nimmer op. Een ieder die er anders over denkt, wordt door de eigen-wijze wereld als dwaas versleten. Door deze leefwijze vergadert men zich een schat van toorn boven het hoofd. Doch ook dat komt in hun gedachten niet op, totdat men de waarheid er van ondervindt. Doch dan is het voor eeuwig te laat. Men stort dan van de top van eer, in eeuwige verwoesting neer.

Dat de wereld de dag des Heere misbruikt, zal wel bij niemand op enige tegenstand stuiten. Doch dan komt dadelijk de vraag aan de orde: Wordt hij door ons recht gebruikt? Want in de kerk zijn er ook velen - de eerlijkheid gebiedt ons dat te zeggen - die met de kerk een loopje nemen. Eigenlijk moet ik het nog anders zeggen. Men neemt met de kerk geen loopje, doch men doet het met God. Men draait de orde precies om. Men vindt het geen wonder dat er nog een dag is in dit jachtige leven, dat men in rust en vrede samenkomen kan, om woorden der zaligheid te horen uit het Woord van God. Woorden der zaligheid, gericht tot mensen, die de rampzaligheid hebben verdiend. Doch God moet eigenlijk blij zijn als ze nog eens een keertje naar de kerk komen. Men stelt zich dan niet onder de tucht van het Woord van God, doch men spant God voor zijn eigen-zinnige wagen. Men dient dan God niet, zoals Hij dat in Zijn Woord bevolen heeft, doch doet dat op zijn eigen manier, zo genaamd. In werkelijkheid is het natuurlijk helemaal geen dienen van God. Men maakt zelf de dienst uit. En God moet dat dan maar goed vinden.

Dat ik deze dingen zo schrijf, is niet zonder reden. Want het is mij overkomen, en dat niet slechts een keer, dat ik werd opgebeld door een verontruste moeder/vader, die mij de vraag stelde, of ik toch hun kinderen eens onder handen wilde nemen, omdat zij het niet nodig vonden om nog twee keer naar de kerk te gaan. Nu is dat natuurlijk niet zo eenvoudig. Want je wilt de betreffende personen natuurlijk niet te kijk zetten. Je moet het daarom maar zo algemeen mogelijk zoeken te houden. Je pakt ze daarom allemaal aan. Want het heeft tenslotte een ieder wel wát te zeggen. Ik vroeg aan de eerste op de catechisatie of hij nog geloofde dat er een God is. De vraag kwam wat wonderlijk over. Het antwoord luidde bevestigend, al was het wel wat aarzelend. Doch men geloofde het nog. Dezelfde vraag werd aan een volgende pupil gesteld. En ook deze gaf een bevestigend antwoord. Een derde insgelijks. Ze geloofden het tenslotte allemaal.

De volgende vraag die ik stelde was, of men ook geloofde dat die God ook waardig is om gediend te worden? Ook dat kon men niet ontkennen. Ze geloofden dat ook allemaal. Toen kwam de vraag, als God dan waardig is om gediend te worden, wie dan eigenlijk de dienst uitmaakt? Het antwoord was blijkbaar niet zo eenvoudig. Er was althans een voorbeeld nodig om duidelijk te maken, wat er werd bedoeld. Dat voorbeeld was gauw gegeven. Stel je voor dat je werk krijgt bij een baas. Die baas rekent er op dat je acht uur per dag werkt. En als je dan tot hem zou zeggen: Ik wil wel komen, maar nooit meer dan een halve dag. En als ik geen zin heb, kom ik helemaal niet. En of ik wat doe, als ik kom, dat zal ik nog wel zien. Toen het voorbeeld was gegeven, kwam de vraag of die baas je ook nog in dienst zou willen nemen? Men was het er unaniem wel mee eens, dat je door een dergelijke opstelling wel gauw aan de kant zou staan. Want welke baas neemt nu zulk personeel aan? Dat doet natuurlijk niemand. Op deze wijze trachten wij de jongen(s) duidelijk te maken, hoe nu de opstelling van een mens is tegenover God, als hij denkt zelf de dienst uit te kunnen maken. En hoe God daarover zou oordelen? Zijn oordeel zou natuurlijk nooit gunstig kunnen zijn. Men zou zonder meer afgewezen worden. Ja, erger, naar de hel verwezen worden. Want als er geen lust is, om de Heere te vrezén, dan is het tegendeel aan de orde. Waar geen liefde is, is alleen maar haat. En verlaters van Zijn wet, doet Hij in het dorre wonen.

Ik hoop dat een ieder die dit leest, het begrijpen zal, dat de dienst niet door de mens wordt uitgemaakt, doch dat het altijd nog God Zelf is. Die bepaalt, hoe Hij gediend wil worden. En dat wij dit dan ook zonder meer maar hebben te doen, zoals Hij wil dat het gedaan zal worden.

Het ging over de dag des Heeren, hij keert elke week terug, en dient in ere gehouden te worden, door jong en oud. En dat bestaat onder andere in het opkomen naar Zijn huis. Dat het komen naar Gods huis op Gods dag, zonder meer niet genoeg is, zal een ieder die nog redelijk denken kan, ook duidelijk zijn. Want er zijn er die komen, om alleen maar te slapen, of om zich met duizend andere dingen bezig te houden. Doch wat men moet doen, daar komt men helemaal niet aan toe. Namelijk luisteren naar hetgeen gezegd wordt. En dan het gehoorde niet alleen voor kennisgeving aannemen, maar het ook ter harte nemen. Dat is er naar leven. Want anders is men maar een vergetelijk hoorder, en geen dader van het woord, om het met de woorden van Jacobus te zeggen. En wie de woorden des Heeren hoort en niet doet, die is gelijk aan een man, die zijn huis op een zandgrond bouwt. Dat is een dwaze bouwer. Want als de

winden gaan waaien en de slagregens neer gaan storten, dan valt het gehele huis in elkaar. Met andere woorden: men kan in het uur van de dood, er niet zonder verschrikking mee voor God verschijnen. Men moet ook een dader van het woord zijn. De zodenigen worden wijze bouwers genoemd. Alleen dan kan men zonder vrees de toekomst tegemoet zien.

Als jullie dit lezen, zitten we in de buurt van Hemelvaartsdag. Dat is ook een kerkelijke hoogtijdag. De Heere is opgevaren in de hoogte. En Hij heeft gaven genomen om uit te delen aan wederhorigen. Ook dat is een zaak om over na te denken. En dan wil ik het voor ditmaal er weer bij laten. Wie het geschrevene ter harte neemt, kan niet zeggen, dat er niets te doen is. Veel sterkte toebeden. Jullie aller vriend,

Ds. H.C. v.d. Ent.

Boekbespreking

Schipper Sjarnov door J.F. van der Poel.
Uitgeverij Kool b.v. - Veenendaal.

Dit boek gaat in hoofdzaak over twee mensen in Rusland, een man en zijn vrouw. De vrouw behoort tot de gelovigen. De man moet er niets van hebben. Het leidt tot scheiding. De vrouw komt later in een strafkamp in Siberië. De man is schipper. Hij vaart voor de staat. Hij moet ook naar Siberië voor het vervoer van boomstammen. Hij heeft twee knechten aan boord. Voor hen is het erg, dat het wel een paar jaar duurt voor ze weer naar het westen kunnen varen. Eindelijk is het dan zover, maar de wateren vriezen dicht. Toch wil de schipper terwille van zijn personeel de reis terug aanvaarden. Maar het schip komt in het ijs vast te zitten, raakt lek en zinkt. De drie mannen komen aan wal. Sjarnov denkt nog wel eens aan zijn vrouw, komt in aanraking met gelovigen en komt tot bekering. Zijn vrouw is in het kamp ziek geworden en is nabij de dood. Ze verlangt naar haar man en gelooft dat ze hem nog zal zien vóór haar dood. Zij wordt daarin niet beschaamd.

De schrijver heeft alles aardig gevonden, maar is alles naar de werkelijkheid? De schrijver heeft het over strenge vorst van 35°. Ik vermoed dat de scheepvaart dan wel heel spoedig gestremd zal zijn. Ook op de kleine rivieren. Zijn er verbindingen tussen die kleine rivieren om zo naar het westen te varen? Is het tot geloof komen en tot de gelovigen behoren daar zo oppervlakkig als Van der Poel beschrijft?

De strekking van het boek kunnen we positief beoordelen. Het telt 49 blz. en kost gebonden f 9,90.

B.

Westkapelle TE HUUR

vacantiehuis en luxe sta-caravans op zeer mooi en rustig plekje op boerderij dichtbij het strand, tel. 01187-1441.

TEXEL bungalows, sta-caravans, volledig pension: 02220-18391 voor folder of inlichtingen

vakantiecentrum
De Verrassing

Voor een paar dagen of langer gezelligheid en sfeer, naar het dorpje Kesteren gelegen in de mooie Betuwe bekend om zijn landelijke omgeving ± 3 km van Rhenen.

PENSION

"DE PEEL"

waar het gewoon goed is.

Fam. Knuivers, Boven-eindsestraat 14, 4041 EJ Kesteren. Tel. 08886 - 1687.

KINDEREN ZIJN HET MEEST KWETSBAAR

FINANCIËLE ADOPTIE GEEFT HEN

voedsel en kleding in de acute noodsituatie onderwijs om op eigen benen te staan bijbelse boodschap die tot zegen kan zijn

van nu voor straks voor altijd

ER IS EEN GROEIENDE WACHTLIJST VAN KINDEREN

ER ZIJN NOG VELE WACHTENDEN VOOR HAAR

**WOORD
& DAAD**

STICHTING
REFORMATORISCHE
HULPAKTIE
WOORD EN DAAD

Postbus 560,
4200 AN Gorinchem
Telefoon 01830 - 24288
Postbank 30.20.900
ABN 50.98.11.566

Vraag informatie of
GEEF U OP ALS SPONSOR
à f. 37,50 / f. 40,- p.mnd.

Waarom nog steeds STATENVERTALING?

Hoe kwam de Bijbel in de Statenvertaling tot stand? En waarom kunnen wij deze aan ons Nederlandse volk toebe-trouwde vertaling niet inruilen voor één van de nieuwere vertalingen? Op deze vragen wordt uitvoerig ingegaan in het boek

"NIETS KAN HAAR GLANS VERDOVEN"

Dit prachtig uitgevoerde naslagwerk is rijk geïllustreerd (120 afbeeldingen waarvan vele in kleur) en telt 180 pagina's. Het formaat is 22 x 29 cm.

Prijs **f 39,50**

Bestellingen in enveloppe zonder postzegel sturen aan onderstaand adres.

GBS

GEREFORMEERDE BIJBELSTICHTING
ANTWOORDNUMMER 18. 3300 WB DORDRECHT